

153 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	19901
Tarih	16.08.1988
Sıra no	153

Bakanlığımızca yayımlanan 151 ve 152 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinde de açıklandığı üzere, çiftçilerden satın alınan zirai ürünlerin alım bedelleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılmaktadır. Tevkifat oranları 19/2/1988 tarih ve 88/12645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla hayvanlar ve bunların ürünleri ile kara ve su avcılığı ürünleri için % 2, diğer zirai ürünler için ise % 4 olarak tespit edilmiştir.

Öte yandan 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11. maddesine 3418 sayılı Kanunla eklenen hükümle tevkif yoluyla ödenen vergilerde müteselsil sorumluluk esası getirilmiştir. Söz konusu maddede, mal alım ve satımı dolayısıyla vergi kesintisi yapmak ve vergi dairelerine yatırmak zorunda olanların, bu yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde, verginin ödenmemesinden, alım satıma taraf olanların tümünün müteselsilen sorumlu olacakları belirtilmiştir.

Ayrıca, söz konusu madde ile zirai ürünlerin alımında yapılacak vergi tevkifatının, hangi safhada yapılacağı konusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, zirai ürünlerin alım bedelleri üzerinden yapılacak vergi tevkifatı ile ilgili olarak aşağıdaki esaslar belirlenmiştir.

1. Destekleme Alımı Yapan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının, Zirai Ürün Alımlarında Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteselsil Sorumluluk :

Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, destekleme alımı yapan kamu kurum ve kuruluşları, (Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri ve benzerleri dahil) gerek çiftçilerden, gerek çiftçi dışındaki kişi ve kuruluşlardan destekleme kapsamına girsin veya girmesin, satın aldıkları tüm zirai ürünlerin alış bedelleri üzerinden (işlenmiş olanlar dahil, örnek : elyaf, pamuk, yıkanıp temizlenmiş buğday, elekten geçirilip paketlenmiş mercimek, nohut, kuru fasulye, kuru kayısı, paketlenmiş meyve ve sebze...) gelir vergisi tevkifatı yapacaklardır. Tevkif edilen bu vergilerin zamanında ilgili vergi dairesine yatırılması ile bu kurum ve kuruluşların, bu alımlardan doğan vergi sorumlulukları sona erecektir.

Destekleme alımı yapan kamu kurum ve kuruluşlarının, zirai ürünlerle ilgili gelir vergisi tevkifatını yapmamaları halinde, ödenmeyen vergi ile buna bağlı ceza ve gecikme faizinden kendileri sorumlu olacaklardır.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, Vergi Usul Kanununun 11. maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetki uyarınca, zirai ürünlerin alım bedelleri üzerinden yapılacak gelir vergisi tevkifatı, destekleme alımı yapan kamu kurum ve kuruluşlarında zirai ürünün alım safhasına kaydırılmıştır.

Örnek : Toprak Mahsulleri Ofisi (A) çiftçisinden 150 ton buğday, (B) tacirinden 600 ton mercimek satın almıştır. Aynı şekilde Tarış (A) çiftçisinden 15 ton üzüm, (B) tacirinden de 40 ton incir satın almıştır.

Bu durumda, zirai ürün alımında bulunan Toprak Mahsulleri Ofisi ve Tarış, hem çiftçiden hem de tacirden satın aldığı bu ürünlerle ilgili olarak gelir vergisi tevkifatını yapacak ve ilgili vergi dairesine beyan ederek yatıracaklardır.

2. Destekleme Alımı Yapmayan, Ancak Zirai Ürün İşleyen veya İmalatçı Olmamakla Beraber Faaliyet Konusu İtibariyle Zirai Ürün Alımında Bulunan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteselsil Sorumluluk:

Destekleme alımı yapmayan ancak zirai ürün işleyerek imalat faaliyetinde bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile imalatçı olmamakla beraber faaliyet konusu itibariyle zirai ürün alım-satımında bulunan kamu kurum ve kuruluşları zirai ürün alımlarında gelir vergisi tevkifatı yapmak zorundadırlar.

Örnek 1 _ İplik imal eden Sümerbank'a ait bir fabrika, satın aldığı kütü veya elyaf pamuk dolayısıyla alım bedelleri üzerinden tevkifat yapmak zorundadır. Tevkifatın yapılmasında satıcının müstahsil veya tacir olması durumu değiştirmemektedir.

